

#ModUpp2020

Riktlinjer för en Modern Upphandling

Uppdaterad version 2017.06.30

Bra Miljöval

Vad är ModUpp2020?

#ModUpp2020 är en kampanj som uppmanar offentlig sektor att ställa om till en Modern Upphandling. Det innebär att ni blir en kravställare som hanterar skattemedel på ett ansvarsfullt sätt och bidrar till nationella miljökvalitetsmålen och de 17 globala målen för en hållbar utveckling.

Genom att ställa krav på våra tredjeparts-certifieringar får ni en bredd av miljömässiga och sociala hållbarhetskrav, sakkunskap, spårbarhet och inte minst en oberoende verifiering och uppföljning av kraven.

För att delta i #ModUpp2020 ska er organisation anta målet; att minst 50 procent av alla upphandlade produkter ska vara märkta med tredjeparts miljömässiga och sociala hållbarhetscertifieringar senast till år 2020.

Uppföljningen av era inköp är en viktig del för att nå målet. Vi rekommenderar att ni mäter er organisations resultat baserat på inköp i kronor för de produkter, varor och tjänster, där det finns tredjeparts miljömässiga och sociala hållbarhetscertifieringar.

Samarbetsprojektet #ModUpp2020 erbjuder riktlinjer som underlättar för organisationer att nå målet och omställningen till en Modern Upphandling.

#ModUpp2020 är kostnadsfritt.

Läs mer:

www.tocertified.se/modupp

www.svanen.se/modupp

Riktlinjer för att lyckas med en Modern Upphandling

1. Förankra hållbar upphandling i er organisation

- Arbeta för att högsta ledningen upprättar en hållbarhetsplan med mätbara mål som omfattar upphandling av alla stora produktkategorier eller de produktgrupper som har störst påverkan på miljön och sociala aspekter ur ett livscykelperspektiv.
- Skapa allianser över partigränser för att säkra ett långsiktigt upphandlingsarbete.
- Involvera hållbarhetskompetens i upphandlingens referensgrupp så att hållbarhetsaspekter prioriteras i processen före, under och efter upphandling.

2. Gör upphandling till en del av hållbartsarbetet

- Er organisations upphandlingar är en bidragande faktor för att nå verksamhetens hållbarhetsmål.
- Arbeta för att era övergripande hållbarhetsmål genomsyrar er upphandling, samt att upphandlade produkter ska beakta nationella, internationella och globala hållbarhetsmål.
- Arbeta för att era upphandlade produkter ska medföra minimal miljöpåverkan och ta hänsyn till sociala aspekter ur ett livscykelperspektiv.
- Ställ krav på tredjepartscertifieringar för miljömässig och social hållbarhet för att få en bredd av hållbarhetskrav för olika produktkategorier, sakkunskap, spårbarhet och inte minst en oberoende verifiering och uppföljning av kraven.

3. Inled dialog i god tid med era leverantörer

- Berätta för leverantörer om er hållbarhetsplan och att den kommer att ligga som grund för miljömässiga och sociala krav i kommande upphandlingar.
- Berätta även att ni kommer att ställa krav på tredjeparts miljömässiga och sociala hållbarhetscertifieringar och att ni kommer att kräva certifikat eller likvärdiga bevismedel för att kraven uppfylls.
- Berätta att ni endast accepterar likvärdiga märkningar/certifieringar och därmed inte de som endast innehåller en delmängd av kraven eller inte är tredjepartscertifieringar.
- Förklara att era krav är en del av er organisations hållbarhetsarbete.

Lagen om offentlig upphandling, LoU, (2016:1145) ger upphandlande myndigheter möjlighet att i vissa fall ställa krav direkt på märkningar/certifieringar. Kontakta respektive organisation bakom #modupp2020 för att få närmare råd om det.

4. Ställ krav på tredjepartscertifieringar

- Ställ krav på märkning/certifiering genom att hänvisa till kraven i märkningen/certifieringen samt begära certifikat eller likvärdiga bevismedel för att kraven uppfylls.
- Var tydlig med ambitionerna kopplade till hållbarhet i era upphandlingar genom att namnge dem enligt exempelvis "Upphandling av hållbarhetsanpassade produkter".
- Vid minimikrav, "skall-krav", ställ då krav på certifikat eller likvärdiga bevismedel för att upphandlade produkter verkligen uppfyller kraven i märkningen/certifieringen.
- Vid tilldelningskriterium, "bör-krav" använd utvärderingsgrunden "bästa förhållandet mellan pris och kvalitet".
- Vid villkor för kontraktets fullgörande, ange en generös tidsfrist.

Vårt gemensamma råd till er är att i första hand ställa krav på märkning/certifiering i villkor för kontraktets fullgörande med en generös tidsfrist. Kravet på märkningen/certifieringen måste då uppfyllas av den vinnande anbudsgivaren först vid en senare tidpunkt. Fördelen med detta är att det ger mer tid åt leverantörer att uppfylla kraven samt möjlighet att ansöka om märkning/certifikat för sina produkter.

5. Kraven ska uppfyllas under hela kontraktstiden

- Ställ krav på att upphandlande produkter ska uppfylla kraven under hela kontraktstiden, och även när produkten uppdateras av leverantören.
- För in en klausul som ger er rätt att häva kontraktet med den leverantör som inte förser er med certifikat eller likvärdiga bevismedel vid överenskommen tidpunkt.
- Ställ krav på att leverantören även ska förse er med certifikat eller likvärdiga bevismedel för sina uppdaterade produkter.

6. Informera internt

- Er hållbarhetsplan signalerar ert engagemang för miljö och sociala frågor.
- Satsa på utbildning internt i hållbar upphandling och berätta om vikten av att använda upphandling som ett verktyg i ert hållbarhetsarbete och för att bidra till nationella och globala hållbarhetsmål.
- Det är en förutsättning att de som köper in produkter känner till och avropar enligt den hållbara upphandlingen och väljer märkta/certifierade produkter.
- Öka förståelsen för tredjepartscertifieringar hos era medarbetare genom att sätta in de miljömässiga och sociala kraven i ett större sammanhang.

Fördelarna med våra tredjepartscertifieringar

- De möjliggör att på ett resurseffektivt sätt ställa och verifiera hållbarhetskrav på olika produktkategorier.
- De underlättar uppföljningen av miljömässiga och sociala krav som ställs i upphandlingar.
- De säkerställer att kraven som ställs granskas av en oberoende part och är kontinuerligt uppdaterade.

Slutligen

Tack för att ni vill ställa om till en Modern Upphandling genom att bli en kravställare som hanterar skattemedel på ett ansvarsfullt sätt.

Genom att anta målet; att minst 50 procent av alla upphandlade produkter ska vara märkta med tredjeparts miljömässiga och sociala hållbarhetscertifieringar senast till år 2020, är ni med och bidrar till en hållbar utveckling!

Tveka inte att kontakta oss om ni har några frågor!
Bra Miljöval (Naturskyddsföreningen), **EU Ecolabel** (Miljömärkning Sverige), **Fairtrade Sverige**, **KRAV**, **MSC** (Marine Stewardship Council), **Svanen** (Miljömärkning Sverige), **TCO Certified** (TCO Development).

Bilaga. Nationella, internationella och globala hållbarhetsmål

Nå de nationella Miljökvalitetsmålen år 2020

Sveriges miljökvalitetsmål beskriver vad som är hållbart på lång sikt och är ett löfte till framtida generationer om frisk luft, hälsosamma livsmiljöer och rika naturupplevelser. Endast för ett litet fåtal av målen ser prognosen god ut.

Nå Klimatmålen år 2050

Sverige ska år 2050 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Det handlar dels om att fasa ut fossila drivmedel och bränslen, dels att energieffektivisera. Idag ökar de globala utsläppen av växthusgaser.

Nå de 17 globala målen för en hållbar utveckling

Världens ledare har förbundit sig till 17 globala mål för att uppnå tre fantastiska saker till år 2030. Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att lösa klimatkrisen. Genom de Globala målen för hållbar utveckling kan det här uppnås. I alla länder. För alla människor.

Nå målet om en rättvis och global utveckling

En rättvis handel genom offentlig upphandling gör det möjligt att förbättra arbets- och levnadsvillkor för miljontals människor i länder med utbredd fattigdom. Hela samhället ska bidra för att nå detta mål.